

[Ove Hansen.]

socialdemokratiet gerne medvirke til ændringer i refusionssystemet, men det skal være på det vilkår, at kommuner, der virkelig gør en indsats for at højne skolevæsenet, belønnes derfor. Det må være de samlede udgifter til skolevæsenet, f. eks. udgiften pr. skolesøgende barn, der danner grundlag for statens tilskud. Ved at anvende en sådan fremgangsmåde bidrager staten til at skabe mere retfærdighed med hensyn til byrdefordelingen. Kreditstramningen, regeringens forbud mod, at kommuner optager lån i faste ejendomme i kreditinstitutioner, tilføjer jeg kun for yderligere at understrege de vanskeligheder, som udviklingskommunerne nu stilles over for.

Om de enkelte lovforslag skal jeg ikke gøre mange bemærkninger, det bliver der måske lejlighed til under udvalgsbehandlingen. At amtskommunerne overtager skolerådene og skolefondenes opgaver, er forståeligt. Amtsskolekonsulenternes og andre konsulenters fremtidige virke er det vel ikke muligt på nuværende tidspunkt at komme nærmere ind på; opgavefordelingen må nøje kendes, førend realiteter kan drøftes.

I kommunale gymnasieskoler er nedskæringen af refusionen endnu større end i folkeskolen, nemlig fra 90 pct. til 60 pct., men som noget nyt skal amtskommunerne nu bidrage til gymnasieskolernes drift. Det gælder ikke alene kommunale gymnasieskoler, men også stats- og private skoler, ligesom primærkommunerne skal yde bidrag til statens gymnasieskoler. Jeg beklager, at statstilskuddet til transportudgifter af eleverne ophæves. I fremtiden bliver det altså alene kommunerne, der skal afholde disse udgifter.

I lovforslaget om nedskæring af refusion af lærerlønningerne har jeg bemærket, at private skoler med realafdeling eller 8., 9. og 10. klasser samt friskoler fremdeles får 85 pct. i statstilskud, men for at holde staten skadesløs pålægger man nu kommunerne at yde et bidrag til staten på 25 pct., beregnet af gennemsnitsudgiften pr. elev, samt 85 pct. af et beregnet gennemsnit af andre udgifter pr. elev i folkeskolen. Kommunerne må således ikke alene finde sig i, at deres tilskud formindskes, de pålignes også større bidrag til private skoler.

Loven om fritidsundervisning, der træder i kraft til august, undergår allerede nu nogle ændringer. Tilskuddet til undervisningen reduceres fra $\frac{2}{3}$ til halvdelen, og udgifter til lejrskoleophold bortfalder.

Ved en førstebehandling er det ikke hensigten at kommentere de enkelte bestemmelser, det hører udvalgsarbejdet til, og således bør det naturligvis også være, men jeg kan ikke undlade at spørge ministeren: kan det nytte at henvise til et udvalgsarbejde i dette tilfælde? Har regeringen og dermed dens tre partigrupper i folketinget på forhånd forpligtet sig til at gennemføre disse 5 lovforslag i de foreslåede skikkelser? Det er tilfældet med alle de øvrige lovforslag om byrdefordelingen, og ministre har jo ved fremsættelsen udtalt, at lovforslagene skal ses i sammenhæng.

Jeg har ved tidligere behandlinger af lovforslagene vedrørende byrdefordeling peget på det urimelige i, at folketinget skal tage stilling til omfattende ændringer uden at kende opgavefordelingen. Regeringen bebudede i efteråret, at undervisningen i de højere skoler, gymnasieskoler, HF-skoler, de højere handelsskoler m. v., bør være en amtskommunal opgave. Uden at kende nærmere til disse mange nye bestemmelser forlanger man nu en stillingtagen. Jeg synes, det er urimelige vilkår, man byder kommunerne. Man pålægger dem større udgifter, men om opgavefordelingen oplyser man intet.

Mit parti ville gerne have medvirket til et grundigt udvalgsarbejde om et så vigtigt område som byrdefordelingen, men arbejdet ville tage sin tid, dersom et tilfredsstillende resultat skulle opnås. Nu skal det hele hastes igennem, og de berørte kommunerne, tages der næppe meget hensyn til. De kan naturligvis få foretræde for folketingsudvalget, men tager man hensyn til deres ønsker? Er alt sammen ikke allerede på forhånd afgjort? I måneder har de tre regeringspartiers folketingsgrupper haft lovforslagene til behandling, og det, man efter lange drøftelser er blevet enig om, foreligger nu i form af lovforslag, og jeg tager næppe fejl, når jeg formoder, at de skal gennemføres i den form, de er forelagt; dertil har de tre partigrupper forpligtet sig. Gangen gennem folketinget og udvalgsarbejdet er mere af formel art. Jeg beklager, det er